

Питання трудових відносин
у I півріччі 2025 року

Право громадян на працю, заробітну плату, належні та безпечні умови праці визначено Конституцією України.

Відповідно до статей 7 та 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» з 1 січня 2025 року розміри мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму залишено на рівні 2024 року, а саме: місячний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб встановлено в сумі 3028 грн., мінімальної заробітної плати – 8000 грн., у погодинному розмірі – 48 грн.

Згідно з вимогами ст. 3¹ Закону України «Про оплату праці» розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижче розміру мінімальної заробітної плати.

Управління праці та соціального захисту населення міської ради (далі – Управління) відповідно до Положення здійснює щомісячний моніторинг показників заробітної плати в Лозівській міській територіальній громаді.

У результаті проведеного протягом червня 2025 року моніторингу на 161 підприємстві, в установі та організації з загальною середньообліковою чисельністю штатних працівників 6867 чол. встановлено, що середньомісячна заробітна плата штатних працівників за січень-травень 2025 року становить 15751 грн.

Управління також систематично опрацьовує інформацію, яка надходить від головних управлінь Пенсійного фонду України та ДПС в Харківській області з питання нарахування суб'єктами господарювання Лозівської міської територіальної громади заробітної плати найманим працівникам у розмірах нижче мінімально встановленого рівня та направляє листи роботодавцям для роз'яснення законодавства про оплату праці та з'ясування причин його недодержання, з подальшим розглядом отриманої інформації на засіданнях комісії з легалізації робочих місць. За 6 місяців 2025 року такою роботою було охоплено 7 суб'єктів господарювання із загальною чисельністю працюючих 282 чол.

Під постійним контролем міської влади знаходяться питання своєчасності виплати заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях Лозівської громади.

Управлінням, навіть в умовах дії воєнного стану в Україні, щомісяця проводиться моніторинг заборгованості з виплати заробітної плати та щотижня – стану її погашення.

За оперативними даними станом на 1 липня 2025 року заборгованість з виплати заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях Лозівської міської територіальної громади відсутня.

З метою посилення контролю за погашенням заборгованості із заробітної плати, сприяння дотриманню державних гарантій у сфері праці, запобігання проявів «тіньової» зайнятості та підвищення рівня соціальної захищеності найманих працівників при виконавчому комітеті міської ради створені та

працюють тимчасова комісія з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат та комісія з легалізації робочих місць (далі – комісії). Управління здійснює організаційне забезпечення їх діяльності.

Протягом I півріччя 2025 року було проведено по 6 засідань кожної з комісій, на яких були заслухані питання щодо рівня оплати праці, заборгованості по єдиному соціальному внеску та з відшкодування органам Пенсійного фонду України компенсації пільгових пенсій.

У Лозівській міській територіальній громаді постійно проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота щодо збереження існуючих та створення нових робочих місць, неприпустимості допуску до роботи працівників без оформлення трудових відносин. На даний час, у зв'язку із запровадженням воєнного стану в Україні, ця робота проводиться шляхом проведення індивідуальних консультацій з роботодавцями і працівниками, у тому числі дистанційно, через розміщення відповідної інформації на офіційних сайтах територіальної громади і Управління, а також у фейсбуці.

Збереження трудового потенціалу населення є одним із пріоритетних завдань у сфері зайнятості населення Лозівської громади.

Протягом I півріччя 2025 року структурними підрозділами міської ради, Лозівською філією Харківського обласного центру зайнятості, а також підприємствами, установами та організаціями проводилася системна робота в цьому напрямку.

З метою створення умов для забезпечення тимчасовою роботою незайнятих громадян у Лозівській міській територіальній громаді рішенням виконавчого комітету міської ради були організовані робочі місця для проведення громадських робіт у 2025 році в інтересах громади в умовах воєнного стану. Громадські роботи в Лозівській міській територіальній громаді протягом I півріччя 2025 року проводилися в Управлінні житлово-комунального господарства та будівництва міської ради та на комунальних підприємствах «Еко-Сан» і «ЖУК» міської ради.

Всього станом на 01.07.2025 в оплачуваних громадських роботах взяли участь 339 осіб з числа незайнятих громадян. На організацію громадських робіт було використано всього 3798,7 тис.грн., у тому числі 3536,2 тис.грн. за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та 262,5 тис.грн. – з бюджету міської територіальної громади.

Також, у громаді організовано проведення суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану, так звана «армія відновлення». Такі роботи протягом 6 місяців 2025 року проводилися на 7 підприємствах громади, у тому числі в 3 благодійних організаціях. До суспільно корисних робіт було залучено 228 зареєстрованих безробітних осіб.

Громадські та суспільно корисні роботи в громаді протягом I півріччя 2025 року проводилися за такими видами: надання допомоги Збройним Силам України, іншим утвореним відповідно до Законів України військовим формуванням, населенню, насамперед особам з інвалідністю, дітям, громадянам

похилого віку, хворим та іншим особам, які не мають можливості самотійно протидіяти несприятливим факторам техногенного, природного та воєнного характеру; організація забезпечення життєдіяльності громадян, що постраждали внаслідок бойових дій; розвантаження, фасування та роздача гуманітарної допомоги; ремонтно-відновлювальні роботи, насамперед роботи, що виконуються на об'єктах забезпечення життєдіяльності; упорядкування, відновлення та благоустрій прибережних смуг, мостових споруд та придорожніх смуг автомобільних доріг; роботи, пов'язані з підтриманням громадського порядку; розчищення автомобільних доріг, впорядкування та благоустрій територій населених пунктів, зон відпочинку і туризму, паркових зон, територій, прилеглих до пам'ятників культури, архітектури та цвинтарів; підтримка належного стану доріг, тротуарів, доріжок, квітників та озелених площ; пристосування існуючих наземних або підземних приміщень під найпростіші укриття; заготівля дров для опалювального сезону.

Створення на кожному робочому місці безпечних умов праці, експлуатації обладнання; зменшення або повна нейтралізація дії шкідливих і небезпечних виробничих факторів на організм людини і, як наслідок, зниження рівня виробничого травматизму та професійних захворювань – є головною метою охорони праці.

Стан удосконалення системи управління охороною праці на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності Лозівської міської територіальної громади знаходиться під постійною увагою міської влади.

Управлінням щоквартально проводиться моніторинг стану роботи з охорони праці та стану роботи щодо атестації робочих місць за умовами праці, забезпеченням соціального захисту працюючих, зайнятих у несприятливих умовах праці, на підприємствах, установах та організаціях Лозівської громади.

Для контролю за своєчасним (не рідше одного разу на п'ять років) та якісним проведенням атестації робочих місць на підприємствах громади Управлінням створений реєстр підприємств зі шкідливими та важкими умовами праці, до якого на даний час внесено 79 підприємств, установ та організацій Лозівської міської територіальної громади. Реєстр постійно оновлюється та підтримується в актуальному стані.

Станом на 01.07.2025 чисельність працівників, які працюють у шкідливих умовах праці, становить 2147 чол., з них 664 жінки. Кількість робочих місць, які атестовані, становить 2883, що складає 100 % від загальної кількості робочих місць, які підлягають атестації.

За результатами моніторингу встановлено, що 394 працівникам, підтверджено право на пільгове пенсійне забезпечення, у тому числі: за Списком № 1 – 55 особам, за Списком № 2 – 339 особам.

Також встановлено інші пільги та компенсації за роботу у шкідливих умовах праці: додаткова відпустка – 1194 працівникам, скорочений робочий тиждень – 253 працівникам, доплати за шкідливі умови праці – 1777 працівникам, 460 працюючих безкоштовно одержують молоко.

Управлінням проводиться моніторинг стану проходження на підприємствах, в установах та організаціях громади попередніх та періодичних медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах зі шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, а також осіб віком до 21 року. Встановлено, що в I півріччі 2025 року попередні та періодичні медичні огляди пройшли 2656 працівників.

У межах повноважень здійснюється контроль та сприяння створенню умов для проведення навчання, підвищення кваліфікації робітників та посадових осіб підприємств, організацій та установ громади. Так, протягом I півріччя 2025 року 361 посадова особа та 2055 робітників підприємств, установ та організацій пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці, що становить до потрібного відповідно 93 % та 99,9 %.

Під час повідомної реєстрації рекомендується включати до колективних договорів підприємств, установ та організацій в обов'язковому порядку заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям і пожежам та передбачати кошти на їх виконання цих заходів.

Кількість запланованих заходів, включених до колективних договорів на 2025 рік, складає 372 на загальну суму 13387 тис.грн., з них виконано протягом I півріччя 2025 року – 219 на суму 8624,2 тис.грн. Сума коштів на охорону праці, витрачена в розрахунку на 1 працюючого, склала 960 грн. Темп росту показника до аналогічного періоду складає 147,7 %.

28 квітня 2025 року в Україні відзначався День охорони праці, який співпадає з Всесвітнім днем охорони праці. У 2025 році він проводився під девізом «Революційні підходи до здоров'я і безпеки: роль ШІ та цифровізації на роботі».

Лозівська міська територіальна громада в 2025 році з метою підвищення уваги до питань охорони праці також долучилася до відзначення Дня охорони праці. З цієї нагоди Управлінням була підготовлена та направлена підприємствам, установам та організаціям громади інформація щодо відзначення Дня охорони праці та про стан охорони праці в Лозівській міській територіальній громаді в 2024 році та I кварталі 2025 року.

На підприємствах, в установах та організаціях були проведені наради, бесіди та лекції з питань охорони праці, розповсюджувалися листівки і пам'ятки з питань охорони праці.

Інформація про День охорони праці та про стан охорони праці в громаді була розміщена на офіційному сайті Лозівської міської територіальної громади та на сторінках Управління в соціальній мережі фейсбук.

Управлінням проводиться облік всіх нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань на підприємствах Лозівської громади, береться участь у проведенні розслідувань у випадках, встановлених законодавством.

У I півріччі 2025 року в Лозівській міській територіальній громаді стався один нещасний випадок на виробництві, який був розслідуваний та взятий на облік, як нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом.

Нещасний випадок стався в результаті падіння потерпілої через незадовільний технічний стан виробничої будівлі. По даному нещасному випадку підприємством розроблені відповідні заходи щодо попередження аналогічних випадків, встановлений контроль за їх виконанням.

Також 3 нещасних випадки зі смертельним наслідком, що сталися протягом 2023 – 2024 років та I півріччя 2025 років, станом на 01.07.2025 знаходяться в стадії розслідування спеціальними комісіями.

Протягом I півріччя 2025 року хронічних професійних захворювань з працівниками підприємств, установ та організацій Лозівської громади на облік взято не було.

Управлінням також здійснюється облік нещасних випадків невиробничого характеру та причин їх виникнення на підставі звітів лікувально-профілактичних закладів.

У I півріччі 2025 року було травмовано 2072 жителя громади з причин, не пов'язаних з виробництвом, у тому числі 402 дитини віком до 14 років.

Відповідно до проведеного аналізу причин травматизму невиробничого характеру встановлено, що найчастіше нещасні випадки у побуті супроводжуються падінням потерпілих – 1294 випадки, випадковою дією неживих механічних сил – 464 випадки, впливом живих механічних сил – 172 випадки. Також, у I півріччі 2025 року трапилося 25 транспортних нещасних випадків, у яких було травмовано 28 осіб.

Управління проводить повідомну реєстрацію колективних договорів підприємств, установ та організацій усіх форм власності Лозівської міської територіальної громади, змін і доповнень до них.

На сьогодні колективний договір поєднує в собі інтереси працівників і роботодавців, оскільки колективний договір представляє збіг інтересів соціальних партнерів. У цьому правова, соціально-економічна та політична роль колективного договору. Особливе значення колективного договору полягає у тому, що з його допомогою можна заповнювати прогалини трудового законодавства, підвищувати гарантії трудових прав працівників, покращувати охорону праці та соціально-побутові умови, сприяти зростанню продуктивності праці, підвищенню трудової дисципліни тощо.

Щороку у лютому-березні в Лозівській міській територіальній громаді проводиться двомісячник з укладання колективних договорів. Протягом двомісячника Управлінням надається методична та консультативна допомога сторонам соціального діалогу в організації переговорного процесу, складанні тексту колективного договору.

Станом на 01.07.2025 в Лозівській міській територіальній громаді укладено, зареєстровано та діють 180 колективних договорів.

Протягом I півріччя 2025 року пройшли перевірку та повідомну реєстрацію 6 колективних договорів і 24 зміни та доповнення до колективних договорів.